

INSCRIPTIONES

REGVM LVSITANORVM.

MDCCCL.

Egregio . Viro
Philippo . Benvenutio
Cubiculario . Ornamentario
S. N. Pii . IX . P. O. M.
Auctor . Intanti Animo
Ottert

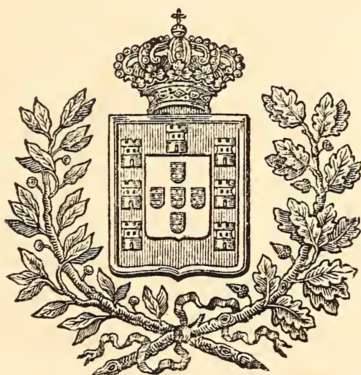
Frascarelli, Gaetano

INSCRIPTIONES

REGVM. LVSITANORVM

A. PRESBYTERO. CAIETANO. FRASCARELLIO

NATIONE. ITALO. DOMO. ASCVLO. PICENTIVM
A. SECRETIS. LEGATIONIS. APOSTOLICAE
APVD. REGINAM. FIDELISSIMAM
EXARATAE.

VLYSSIPONE

EX OFFICINA TYPOGRAPHICA NATIONALI.

A. MDCCCL.

LVSITANIS

EX OMNI ORDINE

CAIETANVS. FRASCARELLIVS

PRESBYTER.

Pergratum mihi fuit duorum circiter annorum curriculo diu noctuque versare manu, sedulaque diligentia legere Regum Vestrorum Historiam: vobisque fateor, tam perinlustria facta me tenuisse admiratione plenum, quod ipsa maxima ex parte sint adiuvata, et aucta animi fortitudine, scientiarumque, ac litterarum copia, armorumque peritia virorum aut progenie, sive omnigenis virtutibus nobilissimorum, qui nomen lusitanum undique fecerunt venerandum. Miratus igitur tantae magnitudinis Principum Vestrorum, et oblitus, quando veritas sine turpi labe dici poterat, illorum defectuum, quibus maius, aut minus humana Natura miserrime implicita est; vel illos omittens, qui ex temporum difficultate Moderatorum pene universorum saepius famam minuere visi sunt, lubenter optavi honoris, et reverentiae caussa historicas eorum Inscriptiones exarare, ut laudationes debitas præclarae virtutes obtineant.

Non ambitus, non turpis lucri cupiditas, neque dissentionis spiritus me italum historiam vitæ magistram, lucemque veritatis Ipsorum in gestis egregiis juste sequutum id facere impellit: at amor, utique amor officiosus, et ingenua devotio erga honorem, et gloriam Patriae Vestrae usque adhuc adeptam mihi dedit sollicitudinem dulcissimam haec titula scribere, quae gratiam vestram humillime petunt.

Desiderio tantum meo obsequentissimo easdem obferre, atque dedicare volui Ferdinando II. Regi benignissimo, Ma-

rito **Reginae** *Vestrae* **Mariae II.** *quam* **Deus** *dator bonorum omnium,* **Regumque** *praesidium, ac tutela diu sospitet, diuque felicitet.*

Non immerito elata, **Lusitani**, *fronte nunc magna gestate laetitia jugiter cogitantes maiestatem* **Nominis Nationis** *Vestrae magnificentiae* **Europae** *esse perdignam, vosque immo reddit inter populos multos orbis terrarum praestantes.*

Hymnos *quidem dicite* **Patriæ**, *quam inclyti* **Reges** *omni ævo exaltarunt, magnoque splendore cumulavere: at non procul ex animo pellite vos quoque teneri fidei, constantiae, prudentiæ, virtutumque omnium summis operibus, nec non amplis doctrinarum exemplis, uti cives optimos decet, ipsius gloriam augere in prosperis, in adversis propugnare.*

VLISSIPONE

PRIDIE KALENDAS FEBRVARII

A. MDCCCL.

REGES

QVI

SACRIS. IN. LITTERIS

ORBIS. TERRARVM. NVMINA

VOCANTVR

NVNQVAM. ERVNT. TAM. MAGNI

NISI. CVM. REGALIS. EORVM. SOLII. SPLENDORI

SAPIENTIAM. VIRTVTEMQVE

COMITENTVR

EX. QVIBVS. VERA

POPVLORVM. BEATITAS

ORITVR

* * *

NOMINI. ATQVE. VIRTVTIBVS

FERDINANDI. AVGVSTI. FRANCISCI. ANTONII

PERVETVSTAE. GLORIOSAEQVE. SAXONICAE. DOMVS

PRINCIPIS. NOBILISSIMI.

DIE. AVSPICATO. VIIII. APRIL. ANN. CHRISTI. NATALIS

M. DCCC. XXX. VI.

LAETITIA. ET. MAGNA. GRATVLATIONE

MARIAE. II. PORTVGALLIAE. ET ALGARBIORVM. REGINAE

CONIVGALIBVS. VINCVLIS. ADSTRICTI.

ET. OBTENTO. REGIAE. DIGNITATIS. HEREDE

XV. KALENDAS. OCTOBRIS. M. DCCC. XXX. VII.

SOLEMNIBVS. IN. COMITIIS. VLYSSIPONENSIBVS. REGIS. TITVLO. SALVTATI.

PRVDENTIA. CONSILIO. MORIBVS. SVAVISSIMIS. FIDE. ERGA. DEVM

SINGVLARI. IN. CIVES. VNIVERSOS. BENIGNITATE

OMNIBVS. ET. VBIQVE. PERACCEPTI.

PARENTIS. INCOMPARABILIS. EGREGIORVM. LIBERORVM

IN. QVIBVS. RELIGIONI. ET. INCLITÆ. PATRIÆ

SPES. IAM. DVLCISSIMA. MAXIMAQVE. FVLGET.

BONARVM. ARTIVM. ET. HVMANIORVM. LITTERARVM

AMATORIS. PRAESTANTISQVE. PATRONI.

INGENIO. ET MVLTARVM. LINGVARVM. COGNITIONE

NON. VNO. SERMONE. COMMENDANDI.

BONI. PVBLICI. PACIS. CONCORDIAEQVE. ADSERTORIS.

QVI. IN. REBVS. ADVERSIS. ANIMI. FORTITVDINE

MOGNOPERE. ET. IN. EXEMPLVM. ENITVIT.

CAIETANVS. FRASCARELLIVS. PRESBYTER

NATIONE. ITALVS. DOMO. ASCVLO. PICENTIVM

A. SECRETIS. APOSTOLICAE. LEGATIONIS

QVA. APVD. REGINAM. FIDELISSIMAM

(**CAMILLVS. DE. PETRO. ARCHIEPISCOP. BERYTHENSIVM.**)

OPTIME. FVNGITVR.

EIVS MAIESTATI. DEVOTVS

HAS. HISTORICO-HONORARIAS. INSCRIPTIONES

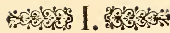
LVSITANORVM. REGVM

STVDII. LAVDIS. AC. REVERENTIS. ANIMI. MONVMENTVM

LIBENS. MERITO

D. D. D.

M. DCCC. L.

HENRICVS. BVRGVNDIVS.

HVGONIS. CAPETI. GALLIARVM. REGIS. ABNEPOS.
VIR. CONSILIO. INTEGRA. PIETATE. IVSTITIA. PRVDENTIÆQVE. LAVDE
IN. ADVERSIS. MAGNITVDINE. INLVSTRIQVE. ARMORVM DOCTRINA
INSIGNEM. FAMAM. SVPERGRESSVS. EST.
IVRIS. GENTIVM. VLTOR. EXIMIVS
CHRISTIANAM. FIDEM. PROPVGNAVIT.
HISPANIIS. STRENVE. OPERAM. NAVANS. MILITIAE. LABORIBVS
SVB. INSIGNIIS. ALPHONSI. VI. REGIS. CASTELLAE. ET. LEGIONIS
THERESIAM. EIVS. FILIAM. IN. VXSOREM. RECEPIT.
NEC. NON. MVLTA. DITIONIS. PARTE. PORTVGALLENSIS
PRAECLAROQVE. COMITIS. TITVLO
GRATI. ANIMI. ERGO. DONATVS
EAM. PLERISQVE. VICTORIIS. IN. MAVROS. PRAESERTIM. CVM. GLORIA. PARTIS
VARIISQVE. AMPLIS. MONIMENTIS. EXORNANS
LVSITANI. REGNI. FAVSTE. FELICITER. IECIT. FVNDAMENTA.
PIENTISSIMIS. DVCIBVS. SOCIATVS
HIERVSALEM. PERVENIT. SARACENORVM. TYRANNIDE
DIVTIVS. IMPIE. CRVENTATAM.
IN. QVA. OB. BELLICAM. VIRTVTEM. APPRIME
INTAMINATIS. FVLGENS. HONORIBVS
MAGNVM. NVMERVM. CATHOLICI. NOMINIS. HOSTIVM
PROFLIGAVIT. TRIVMPHAVITQVE.
AD. SVVM. REDVX. PRINCIPATVM
INGENTI. PLAVSV. LAETITIAQVE
DVLCISSIMA. SVI. MEMORIA. RELICTA
PLENVSQVE. MERITIS. ATQVE. VIRTVTIBVS
DIEM. OBIIT. SVPREMVM
ANNORVM. LXXVII. EXACTORVM
HVMANÆ. SALVTIS

M. C. XII.

 II.

ALPHONSVS. HENRICVS. I.

HENRICI. COMITIS. FILIVS.
IN. DEVM. PIETATE. ET. IN. HOSTES. CLEMENTIA
SPECTATISSIMVS.
ITEMQVE. SAPIENS. CONDITOR. LEGVM
INSIGNISQVE. ORDINIS. EQVESTRIS. S. BENEDICTI. AVISIENSIS
ALIORVMQVE. OPERVM. SPLENDIDORVM. EXIMIVS. INSTITVTOR.
BENEFICANDI. ET. CIVIVM. GLORIAE. QVOTIDIE. STUDIOSVS
EQVITES. RHODIENSES. IN. SVA. RECEPIT. DITIONE.
FERDINANDI. PERES. TRASTAMARAE. COMITIS
VIRI. ÆTATIS. SVAE. POTENTIA. ET. OPIBVS. CLARI
MATRI. THERESIAE. MATRIMONIO. DEVINCTI
REGALEMQVE. EIVS. POTESTATEM. DIMICANTIS
AVDACIAM. ET. ARMA. INTREPIDE. REPRESSIT.
QVASI. TOTA. DEIN. GALLAECIAE. REGIONE. DEBELLATA
INTER. EVM. ET. ALPHONSVM. VII. LEGIONIS. REGEM
DIVTVRNVM. PRAELIVM. EXORTVM. EST.
DE. QVO. MVLTA. CVM. LAVDE. BIS. FECIT. VICTORIAM.
LEGIONENSIBVS. POPVLIS. ATTAMEN. PERCVPIENTIBVS
IOANNE. BRACHARAE. ANTISTITE. MAIORI. ADPRECANTE
PAX. ET. CONCORDIA. ILLIS. REGRESSAE. SVNT.
LVSITANIAE. GENTIS. ADCLAMATIONE. REGE. SALVTATO
DESIDERIO. ÆSTVANS. CHRISTIANAE. FIDEI. PROPAGANDAE
ISMARIVM. NON. PARVAE. AFRICAE. PARTIS. BETICAEQVE. DOMINVM
SARACENORVM. INGENTIS. EXERCITVS. DVCEM
IN NOMEN. CATHOLICVM. SÆVIENTEM
VNA. CVM. ALIIS. QUATVOR. PRINCIPIBVS. AMICITIA. ET. SOCIETATE. STATVTA.
IN. ORICHII. TELLVRE. DIVINITVS. DEBELLAVIT. ATQVE. TRIVMPHAVIT.
SCALLABI. FORTISSIMO OPPIDO. MAVRIS. EREPTO. ET. RVRSVM. RECIPERATO
VOTVM. SOLVIT. ALCOBATIAE. MONASTERIVM. DEIPARAE. SS. DEDICATVM
MAGNIFICE. EXTRVENS. OPVLENTERQVE. DOTANS.
POSTREMO. VLYSSIPONIS. DOMINIO. COPIARVM. EXTERARVM. OPE
ET. TRANSTAGI. TERRARVM. PLERVMQVE. POTITVS CIVITATIVM
DE. RELIGIONE. CVIVS. IN. REBVS. DIVVM. BERNARDVM. CLARAVALLENSEM
ADIVTOREM. HABVIT. PIENTISSIMVM
AC. DE. PATRIA. OPTIME. MERITVS
DOLOROSO. ET. DIVTVRNO. MORBO. CORREPTVS
PLACIDISSIMO. FINE. QVIEVIT
ANNOS. NATVS. LXXVI. ET. AMPLIVS.

M. C. LXXX. V.

III.

SANCTIVS. HVIVS. NOMINIS. PRIMVS.

ALPHONSI. HENRICI. I. FILIVS.
PRVDENTIA. CLARIS. VIRTVTVM. EXEMPLIS. CVMVLATA
CONSILIORVM. OPTIMORVM. LAVDE. INLVSTRIS.
CVIVS. FIDES. IN. CHRISTVM. ATQVE. IN CIVES. SVOS
OMNIBVS. ACCEPTISSIMVM. FECIT.
AB. IPSO. IVVENTVTIS. FLORE. GLORIAE. PERCVPIDVS
BELLICAE. DOCTRINAE. RELIGIONISQVE. VESTIGIIS
PARENTIS. MAGNI. SEQVVTVS
ET. PRAECIPVO. IN. SCALABIS. OPPVGNATIONE
EIVS. FAMAE. MILITARIS. PARTICEPS
SPLENDIDAS. VICTORIAS. IN. PRINCIPES. FINITIMOS. RETVLIT.
BETICAM. PACEM. IVLIAM. ET. HELVIVM. VRBES. CLARISSIMAS
NEC. NON. PLERAQVE. OPPIDA. FLORENTIA
TOTVMQVE. FERE. ALGARBIORVM. REGNVM
DE. QVO. MAGNVS. MODERATOR. SALVTATVS
AVXILIO. DANORVM. BATAVORVMQVE. CLASSIVM
A. BARBARORVM. POTESTATE. LIBERATVM
IMMORTALI. LAVDE. SVO. REGNO. SVBIICIENS
AD. VERI. NVMINIS. CVLTVM. VINDICAVIT.
RELIGIONEM. DIVTVRNIS. AVSPICIIS. EXOPTANS. EXALTARE
LVSITANAM. ECCLESIAM. ORDINESQVE. EQVITVM. PERINSIGNES
NOBILIBVS. PIETATIS. MONVMENTIS
AC. MVLTIS. SPECIATIM. REDITIBVS. LOCVPLETAVIT.
AGRICOLTVRAM. INSTAVRARE. GAVISVS. EST.
DITIONEM. EIVS. ÆRVMNIS. INFAVSTE. ET. DOLOROSE. GRASSANTIBVS
SEMPER. SIBI. SIMILIS. MANIFESTATVS
REMPVBLICAM. MAGIS. MAGISQVE. IVVIT.
GRAVI MORBO. PATIENTER. TOLERATO
VNIVERSA. LVSITANIA. INGEMISCENTE
ANNO. DOMINICAE. INCARNATIONIS
M. CC. XI.
ÆTATIS. SVAE. LVIII. CIRCITER
VITA. FVNCTVS. EST

IV.

ALPHONSVS. II. SANCTII. I. FILIVS.

A. PVERITIA. INDOLIS. AVSTERAE. PRAEBENS. INDICIA
HERES. PATERNI. IVRIS. AC. REGALIS. HONORIS. ADCLAMATVS
PRINCIPATVS. EIVS. INTEGRITATIS. AMANTISSIMVS
A. FERDINANDO. ET. PETRO. FRATRIBVS
AD. EXSILIVM. TEMPORARIVM. MISSIS
ET. THERESIA. ET. SANCTIA. SORORIBVS
OPPIDIS. THESAVRISQVE. A. PATRE. OPVLENTER. DONATIS
CONSTANTER. INCEPIT. ILLAM. VINDICARE.
EX. QVO. MAGNIS. DISSIDIIS. SVSCITATIS
ALPHONSO. IX. LEGIONENSIVM. REGE. IN. ARMIS. INTERAMNENSEM
PROVINCIAM. PROFECTO
ET. INNOCENTIO. III. PONT. MAX. ADPRECANTE
PAX. INTER. ILLOS. ET. CONCORDIA. REDIERE.
REGIBVS. CASTELLAE. ARAGONIAE. ET. NAVARRAE. ÆTATIS. SVAE
AMICITIAE. CAVSSA. ARMA. MITTENS
INTIMIS. DISSENTIONIBVS. IMPEDITVS
ESSE. NEQVENS. IPSORVM. DVCTOR
EOSDEM. ADIVVIT. VICTORIAM. GERENDI. MEMORANDAM
NAVIVM. TOLOSAE. NVNCVPATAM
SICQVE. ETIAM. GLORIAE. TAM. SPLENDIDAE. PARTICEPS. EFFECTVS. EST.
MAVROS. A. REGIBVS. CORDVBAE. HISPALIS. ET. PACIS. AVGVSTAE
IN. OPPVGNATIONE. SALACIAE. FORTITER. AVXILIATOS
EXTERIS. CLASSIBVS. PRIMVM. DE BATAVIA. IN. PALESTINAM. VERTENTIBVS
ET. GALLICIS. SECVNDO. ADIVTVS
SVBIECIT. DEQVE. EIS. TRIVMPHVM. FECIT. INSIGNE.
IN. LAMACENSIBVS. CONIMBRICENSIBVSQVE. COMITIIS
LEGVM. BONARVM. AVCTOR
SVBDITORVM. MAGNAM. PROMERVIT. BENEVOLENTIAM.
KLERI. CONDITIONEM. CVIVS. DISCIPLINA. ERAT. LABEFACTATA
MELIORI. FORMAE. RESTITVIT.
IPSIVS. MVNIFICENTIA. SODALITATES. DOMINICIANORVM. ET. FRANCISCALIVM
RELIGIOSA. CAENOBIA. IN. LVSITANIA. HABVERVNT.
TANDEM. OB. TRISTES. RERVM. HVMANARVM. VICES
MVLTIS. EXACERBATVS. AMARITVDINIBVS
ANNVM. AGENS. XLVIII. PIE. DECESSIT
M. CC. XXX. III.

V.

SANTIVS. II. ALPHONSI. II. FILIVS.

VIR. ERGA. CALAMITOSOS. MISERICORDIA. SPECTABILIS.
VITIORVM. OMNIVM. INSECTATOR.
AB. IVVENTVTE. GRAVI. AFFECTVS. INFIRMITATE
DIVO. AVGVSTINO. ECCLESIAE. N. DOCTORE. EGREGIO. EXORANTE
FIRMAE. SANITATI. DIVINITVS. RESTITVTVS. EST.
MAIORVM. EXEMPLA. ÆMVLATVS
MILITARI. VIRTVTE. MAXIME. FLORVIT.
IN. MAVROS. VARIARVM. REGNI. PARTIVM. PERNICIEM. MOLIENTES
DIVTVRNE. PRAELIAVIT. INVICTE
ATQVE. AB. EIS. PLERASQVE. CIVITATES. ET. INSIGNIA. OPPIDA. VINDICAVIT.
INGENITA. PRAEDITVS. BENIGNITATE
TEMPORIBVS. MVLTO. DIFFICILLIMIS
CONIVGALIBVS. VINCVLIS. ADSTRICTVS
KLERO. SENATV. POPVLO. QVE. LVSITANO. INVITIS
EFFERAE. CAEDES. EIVS. REGNVM. CRVENTARVNT.
IDEM. REGALI. HONORE. ET. DIGNITATE. EXPOLIATVS
FRATRIQVE. ILLIVS. BONONIAE. GALLIARVM. COMITI
INNOCENTIO. IV. FIESCHIO. PONTIFICE. MAXIMO
GLORIOSVM. SCEPTRVM. ADTRIBVTVM. EST.
DITIONEM. TVNC. CAVSSA. RECVPERANDI
IN. AVXILIVM. RVRSVM. HABITIS. COPIIS
FERDINANDI. REGIS. CASTELLANORVM. ATQVE. LEGIONENSIVM
MVLTA. FECIT. MVLTAQVE. PASSVS. EST. MALA.
AT. OMNI. SOLLICITVDINE. FINEM. NVLLVM. FAVSTVM. OBTENTA
TOLETANAM. VRBEM. MAGNIS. OPIBVS. PROFECTVS
IBIQVE. POST. BIENNIVM. NON. SINE. LACRYMIS
BONORVM. OMNIVM. HONESTATVS
PIE. DECESSIT.
SVVMQVE. CORPVS. CONDITVM. EST
ANNO. A. CHRISTI. NATIVITATE
$\overline{\text{M}}$. $\overline{\text{CC}}$. $\overline{\text{XXXX}}$. $\overline{\text{VIII}}$.
QVVM. VIXISSET. ANNOS
$\overline{\text{XXXXVI}}$.

VI.

ALPHONSVS. III. SANCTII. II. FRATRER.

MAGNI. ANIMI. VIR.
ADHVC. BONONIAE. COMES. IN. GALLIA
SENATV. POPVLO. QVE. LVSITANO. CONSENTIENTIBVS
SOLEMNIBVS. CONIMBRICAE. COMITIIS
REX. RENVNCIATVS. EST.
OB. CVIVS. MVNIFICENTIAM. ATQVE. INDVLGENTIAM
CIVIVM. BEATITAS. VINDICATA
COMMERCIVM. TERRA. MARIQVE. AVCTVM
VIRTVS. AVRI. ARGENTIQVE. DECRETATA. FVIT.
IDEMQVE. AGRICVLTVRAM. RESTAVRAVIT.
PLERASQVE. PARTES. ALGARBIORVM. REGNI
DIVTVRNI. ET. CRVDELITER. A. MAVRIS. AFFLICTATAS
STRENVA. BELLI. POTENTIA. SVA
MVLTA. CVM. GLORIA. DEBELLAVIT.
IPSO. MODERATORE
PORTVGALLIAE. SERMONIS. ELEGANTIA
INCEPIT. BENE. FLORERE.
MVNICIPALIA. IVRA. PARTIM. EXTINCTA. PARTIM. SVNT. DEBILITATA.
DECVS. SCIENTIARVM. HONOSQVE. LITTERARVM
LAVDIBVS. AC. PRÆMIIS. SPLENDIDIORIBVS. FVIT. AMPLIFICATVM.
OLISSIPONE. COENOBIVM. SODALIVM. DOMINICIANORVM
SCALLABIQVE. VIRGINVM. CLARALIVM. MONASTERIVM
PIENTISSIME. ÆDIFICAVIT
MVLTISQVE. PRAEDIIS. ATTRIBVTIS. DOTAVIT
ET. MAGNIS. HONORIBVS. ATQVE. MVNERIBVS. EXORNAVIT.
OPTIME. DEMVM. DE. PATRIA. MERITVS
ET. IN. EXEMPLVM. DE RELIGIONE
QVVM. AGERET. ÆTATIS. ANNVM
$\overline{\text{LXVIIII}}$.
$\overline{\text{M}}$. $\overline{\text{CC}}$. $\overline{\text{LXX}}$. $\overline{\text{IX}}$.
AB. OMNI. ORDINE. CIVIVM
DESIDERATVS. EST

VII.

DIONISIVS. ALPHONSI. III. FILIVS.

PRVDENTIA. IVSTITIA. CLARVS. CONSILIOQVE PROVIDVS
ET. OB. VERITATIS. AMOREM. PERINLVSTRIS
IN SANTIVM. IV. ET. FERDINANDVM. IIII. CASTELLAE. REGES
GRAVIBVS. ET. DIVTVRNIS. SIMVLTATIBVS. VSVS. EST.
LATINIS. LITTERIS. MAGNOPERE. EXCVLTVS
INTER POETAS. LVSITANOS. EST. HABITVS ELEGANS.
AGRICVLTVRAM. COMMERCIVM. CIVIVM. AVXIT.
STVDIA. DOCTRINARVM. PRAEMIIS. EXCITATA. REVOCAVIT.
TEMPLA. CŒNOBIA. CIVITATES. AC. OPPIDA
FVNDITVS. EREXIT. ET. PARTIM. OB. TEMPORVM. INIVRIAM. DIRVTA. RESTITVIT
AVT. DONIS. AMPLISSIMIS. LOCVPLETAVIT.
REGIVM. LYCEVM. PRIMVM. INSTITVENS. VLYSSIPONE
CONIMBRIAM. POSTEA. IVVENTVTI. IN. ECCLESIAE. ET. PATRIAE. SPEM. INSTITVENDAE
TRANSLATVRVM. DECREVIT.
LIBERALITATE. IN. IACOBVM. REGEM
VXSORIS. FRATREM. SINGVLARIS. EXEMPLI.
SPLENDIDISSIMO. ORDINI. EQVESTRI. TITVLO. CHRISTO
AVSPICIIS. ET. INDVLGENTIA. IN. EIVS. DITIONE. ORIGINEM. TRIBVIT.
AB. NICOLAO. IV. MASSIO. PATRIA. ASCVLO. PICENTIVM
ET. CELESTINO. V. MORONO. ÆSERNIAE. CIVE
PONTT. OPTT. MAXX.
PORTVGALLENSEM. ORDINEM. MILITAREM. EQVITVM. IACOBIANORVM
MAGNO. CASTELLAE. MAGISTRO. ORDINIS. EIVSDEM. NOMINIS
HAVD. IN POSTERVM. SVBIECTVM. ESSE. IMPETRAVIT.
SVAVISSIMARVM. LEGVM. AVCTOR. SAPIENTISSIMVS
OMNIGENIS. VIRTVTIBVS. MERITORVMQVE. GLORIA
PATER. PATRIAE
ET. PRINCIPVM. ÆTATIS. SVAE. CONSPICVVS. SALVTATVS.
DVM. INCLYTA. FAMA. PER. EVROPAM. VNIVERSAM. FRVEBATVR
PIE. EX. HAC. VITA. MIGRAVIT
ANNORVM. LXIIII.
M. CCC. XXV.
ELISABETHA. ARAGONIA
CONIVGE. SANCTISSIMA
SVPERSTITE. AD. LVCTVM
RELICTA

VIII.

ALPHONSVS. IV. DIONYSII. FILIVS.

AB. IVVENTVTE. ANIMI. MAGNITVDINE. PRVDENTIA
PARIQVE. RELIGIONE
PRINCEPS. EGREGIVS. HABITVS. EST.
POESIS. AMANTISSIMVS. CARMINA. SCRIPSIT.
IN. ALPHONSVM. XI. CASTELLAE. REGEM
PRAELIVM. HABENS
QVOD. ANNOS. XII. CIRCITER. PERDVRAVIT
BENEDICTO. XII. PONTIFICE. MAXIMO DEPRECANTE
FVIT. ABSOLVTVM.
APPETENS. AVTEM. REGNI. SVI. CONCORDIAM
SÆPIVSQVE. ALIENAM. PACEM
INGENTI. EXERCITV. MAROCHIANO. IMPERATORE
GRANATENSI. PRINCIPI. FAEDERE. AMICITIAE. ADSTRICTO
TOTAM. QVASI. HISPANIARVM. REGIONEM. MINITANTE. AD. RVINAM
BETICAM. VENIT. MAGNIS. CVM. COPIIS
SOCRO. EIVS. ALPHONSO. AVXILIVM. DATVRVS
ET. SOLEMNI. FIDEI. SINGVLARIS. TESTIMONIO
RELIGIONISQVE. GLORIA. IMMORTALI
EXITV. MEMORABILI
FECERVNT. VICTORIAM. ILLAM. CELEBERRIMAM.
QVAE., A. SALATII. FLVMINE. NOMEN. ADEPTA. EST.
POPVLORVM. VTILITATEM. ASSIDVO. PROPVGNANS
CODICEM. LEGVM. OPTIMARVM. INSTITVIT.
IPSOQVE. LVSITANIAE. MAGNO. RECTORE
GRAVIS. LVES. PRIMVM
PORTVGALLIAM. GRASSAVIT
TERRAE. MOTVS. SECVNDO
CONCVSSIT. PROLAPSAVITQVE.
VIXIT. ANNOS. LXVII. CIRCITER
OBIIT. M CCC LVII.

IX.

PETRVS. I. ALPHONSI. IV. FILIVS.

QVI
E. VIVIS. ABREPTO. PARENTE
POPVLI. VNIVERSI. ADCLAMATIONE
REX. INITIATVS.
MORTEM. STATIM. ATROCISSIMAM
INFELICIS. AGNETIS. DE. CASTRO
IN. VITA. TAM. IPSI. DVLCISSIMAE
VINDICATAM. VOLVIT.
CVIVS. CORPORE. INAVDITO. APPARATV. ATQVE. POMPA
E. MONASTERIO. VIRGINVM. CLARIALIVM. CONIMBRICAE
AD. ALCOBATIAE. CAENOBIVM
MAXVMIS. CIVIVM. LACRVMIS. HONESTATO
FREQVENTISSIMO. FVNERE. ELATO
VNA. CVM. TOTIVS. REGNI. PROCERIBVS
LVSITANIAE. REGINAM. SALVTAVIT.
PROPTER. EIVS. LIBERALITATEM. IN. VIROS. VIRTVTE. EMINENTES
RELIGIONEM. PAREMQVE. PRVDENTIAM. IN. NEGOTIIS. PVBLICIS
NVLLI. SECVNDVS. SVI. TEMPORIS. PRINCIPI.
LITTERIS. HVMANIORIBVS. EGREGIE. PRAEDITVS
EXERCVIT. CVM. LAVDE. POESIM.
AGRICVLTVRAE. COMMERCII. NAVIGATIONIS. FORTVNAM. FELICITER. AVXIT.
NOBILIVM. SVPERBORVM. VANITATES
REPRESSIT. AC. PENITVS. EXTINXIT.
TERRA. MARIQVE. PETRO. CASTELLANORVM. DOMINATORI
IN. PETRVM. IV. ARAGONIVM. BELLIGERANTI
COPIIS. ARMORVM. SVPPETIAS. OBTVLIT.
IN. ADVERSIS. ANIMI. COSTANTIA. CLARVS.
PERINDVLGENS. ET. MODESTISIMVS. IN. FAVSTIS.
DECESSIT. ANNIS. ÆTATIS. SVÆ. XLVII. EXPLETIS
HVMANI. GENERIS. LIBERTATIS
MCCCLXVII.
CVIVS. OSSA. ALCOBATIAE. MARMOREO. IN. MONVMENTO
FVERVNT. SITA.
QVOD. SIBI. VIVENS. FIERI. MANDAVIT
PROPE. SEPVLCHRVM. VXSORIS. OPTATISSIMAE
AGNETIS. DE. CASTRO

X.

FERDINANDVS. I. PETRI. PRIMI

ET. COSTANTIAE. CASTELLAE. FILIVS.
AB. ADOLESCENTIA. ERGA. OMNES. FIDE. RARISSIMA
CLEMENTIA. AC. PARI. BENIGNITATE. FLORESCENS
LEGVM. BONARVM. AVCTOR. PRVDENS
REMPVBLICAM. APPRIME. IVVIT.
FORTITVDINIS. DECORISQVE. REGNI. STVDIOSVS
VLYSSIPO. ET. EBORA
MAXIMIS. LVSITANIAE. VRBIBVS. ADDICTAE
OB. EIVS. MVNIFICENTIAM. FVERVNT. MŒNIIS. CIRCVMDATAE.
DITIONEM. AMPLIFICANDI. ASSIDVO. FLAGRANS. AFFECTV
FAEDERE. AMICO. PETRO. IV. ARAGONIO
PRINCIPIQVE. MAVRO. GRANATENSI. CONSOCIATVS
IN. HENRICVM. TRASTAMARAE. COMITEM
CASTELLANI. REGNI. DOMINVM. APPELATVM
BELLVM. INDIXIT. PRAELIAVITQVE.
REBVS. VERO. BELLICIS. COMPOSITIS
AVCTORE. GREGORIO. XI. PONT. MAXIMO
QVI. SANCTAE. ROM. ECCL. CARDINALEM. BONONIENSEM
VTI. LEGATVM. MITTENS. CVM. LIBERIS. MANDATIS
PAX. INTER. EOS. SCALLABI. FVIT. FIRMATA.
AT. PORTVGALLENSI. FAMILIAE
ÆVO. CALAMITOSO. DECVRRENTE
OB. DIVTVRNAS. INTIMAS. FINITIMASQVE. CONTENTIONES.
QVVM. VIXISSET. AD. ANNVM
TERTIVM. SVPRA. QVADRAGESIMVM. CIRCITER
VITA. DEFVNCTVS. EST
ANNO. D. N. I. CHRISTI
M. CCC. LXXX. III.

XI.

IOANNES. Ī. PETRI. Ī. FILIVS.

EX. MAGNA. PRAEFECTVRA. EQVITVM. AVISIENSIVM
OB. PLVRA. ET. INSIGNIA. IN. SE. PROMERITA
POST. INTERREGNVM. A. MORTE. FERDINANDI. REGIS
MENSIS. Ī. ET. DIERVM. XV. CIRCITER
ORDINIS. POPVLI. QVE. LVSITANI. VNIVERSI
FESTIVA. ADCLAMATIONE
VLYSSIPONE. PRIMVM. DEFENSOR AC. REGENS.
DEIN. CONIMBRICAE. GENERALIBVS. COMITIIS. CONVOCATIS
REX. DESIGNATVS
ILLICO. NVNVM. ALVARES. PEREIRA. VIRVM. INSIGNEM
MAGNVM. COMITEM. STABILEM
REGIAEQVE. DOMVS. SVMMVM. MAGISTRVM
GRATI. ANIMI. ERGO. RENVNCIARI. VOLVIT
AD. REGNI. TVTELAM. PENITVS. ADDICTVS
ARMORVM. POTESTATE. INGENTIQVE. PERITIA
IOANNEM. Ī. CASTELLAE. DOMINVM. IN. EIVS. DITIONEM. PRAELIANTEM
BIS. STRENVE. SVPERAVIT.
ET. OB. VICTORIAM. ILLAM. ALIVBARROTAE. NVNCVPATAM
LVSITANI. NOMINIS. GLORIOSAM. FAMAM. AMPLIFICANS
AD. LAVDIS. ÆTERNAE. MONVMENTVM
MAGNIFICVM. BATALIAE. CŒNOBIVM. EXTRVXIT.
PACE. CIVIBVS. REGRESSA. REBVSQVE. PVBLICIS. COMPOSITIS
MVNIFICENTIA. LEGVM. OPTIMARVM
LIBERTATEM. PATRIAE. VINDICANDO
MAGNITVDINE. CONSTANTIA. ERGA. DEVM. MIRA. RELIGIONE
SVBDITORVM. REVERENTIAM. SIBI. DEVINXIT.
LISBONENSEM. ECCLESIAM. METROPOLITANO. IVRE. INSIGNIRI. EXOPTAVIT
SYNODIS. PISARVM. CONSTANTIAE. ET. BASILEAE
PER. SVOS. LEGATOS. INTERFVIT.
AFRICAM. FIDEI. CHRISTIANAE. PROPAGANDAE. CAVSSA. PERGENS
ELECTA. MILITIA. BELLICISQVE. NAVIGIIS. PROSEQVVTVS
SEPTAM. INTER. NOBILIORES. ET. PERANTIQVAS
ILLIVS. REGIONIS. VRBES. EXPVGNAVIT.
PLERASQVE. DITISSIMAS. OCEANI. INSVLAS. DETEXIT.
SCIENTIIS. LITTERIS. NAVIGATIONI. AGRICVLTVRAE. COMMERCIOQVE
FAVSTA. FELICI. FORTVNA. SECVNDANS
DVLCISSIMA. SVI. MEMORIA. ET. DESIDERIO. RELICTO
PIE. OBIIT. ÆTATIS. SVAE. ANNIS. LXXVI.
MCCCCXXXIII.

XII.

EDVARDVS. IOANNIS. I. FILIVS.

PRINCEPS. EGREGIIS. INGENITISQVE. DOTIBVS
IN EXEMPLVM. EXORNATVS.
EQVES. SVI. TEMPORIS. PRAESTANTISSIMVS.
CONSILIO. IVSTITIA. ATQVE. BENIGNITATE. NVLLI. SECVNDVS.
RITVVM. IVRIVMQVE. SACRORVM. VINDEX. PERPETVVS.
AD. SYNODVM. BASILEAE. ŒCVMENICAM
VNA. CVM. DVOBVS. LEGVM. DOCTORIBVS. SAPIENTISSIMIS
ALPHONSVM. COMITEM. LEGAVIT.
INGENII. ALACRITATEM. ATQVE. INTELLIGENTIAM. EIVS. OMNES. ADMIRATI. SVNT.
AD. REGALE. CVLMEN. SOLEMNI. EVECTVS. HONORE
POPVLOS. QVOS. VNICE. DILIGEBAT
PATRIAE. PRAESIDIO. DECORE. ATQVE. GLORIA
ARMORVM. ERVDIRI. DOCTRINA. ASSIDVO. CVRAVIT. IN. DELICIIS.
FERDINANDVM. ET. HENRICVM. FRATRES. KARISSIMOS
MVSVLMANAE. GENTIS. APVD. MAVRITANIAM. FEROCITATEM. COMPRIMENDI
RELIGIONEMQVE. CHRISTIANAM. PROPAGANDI CAVSSA
AD. AFRICANAS. REGIONES. TRANSEVNTES
THESAVRIS. AC. MILITVM. MAGNA. COHORTE. ADIVVATVS
INFELICISSIMI. EXITVS. BELLI. NOTITIAM
NEC. NON. FERDINANDI. INTER. TYRANNIDIS. VINCVLA. DECESSI
CONSTANTI. PATIENTIQVE. ANIMO. RECEPIT.
LITTERARVM. HVMANARVM. BONARVM. ARTIVM
DISCIPLINAE. MORVM. TRADENDAE. PRAECIPVO
CVLTOR. STVDIOSVS. ATQVE. SOSPITATOR
MVLTAQVE. ORNATE. ET. ELEGANTER. EXARAVIT. SCRIPTA.
DOLOROSO. CONTAGIO. LVSITANIAM. DEPOPVLANTE
ANNIS. ÆTAT. SVAE. XXXXVII. NONDVM. EXACTIS
MORTEM. VITAE. CONSENTANEAM
INOPINATE. OPPETIIT.
MVLTIS. CVM. LACRVMIS
PIISQVE. AD. FVNVS. PRECIBVS
PROSEQVVTVS

M CCCC XXX VIII.

XIII.

ALPHONSVS. V. EDVARDI. FILIVS.

AB. INFANTIA. REGIAE. DOMVS. PORTVGALLENSIS
PRINCEPS. SALVTATVS. EST.
ET. EIVS. MINORI. ÆTATE. PERDVRANTE
ELEONORA. MATER. REGNI. MODERATRIX
EX. PATRIS. TESTAMENTO. EST. ADLECTA.
AST. DISSIDIIS. PESSIMORVM. VIRORVM. CAVSSA. EXORTIS
PETRO. PATRVO. ANTEA. DOMINII. PARS. DEIN. TOTA. FVIT. ADTRIBVTA.
QVAM. MAGNA. PRVDENTIA. AC. INTEGRITATE. ADMINISTRATVS
AVGVSTO. NEPOTI. QVVM. AGERET. ANNOS. XVI. IVRE. RESTITVIT.
QVI. IVSTITIA. ATQVE. CLEMENTIA
POPVLORVM. BEATITATIS. STVDIO
LIBERALITATE. AC. MVNIFICENTIA. INSIGNIS.
PATRII. SERMONIS. FACVNDIA
MEMORIA. FELICI. ALACRIQVE. INGENIO. PRAEDITVS
FLORVIT. MAXVMO. OPTIMI. REGIS. EXEMPLO.
MVLTOS. INTER. VIROS. DOCTRINA. COPIAQVE. VIRTVTVM. EGREGIOS
HONORIS. GRATIQVE. ANIMI. ERGO
COMITES. VICE-COMITES. MARCHIONES. ET. PRIMORES. LVSITANI. REGNI
ATQVE. PATRVVM. ALPHONSVM. PRIMVM. BRIGANTIAE. DVCEM
COOPTARI. STVDVIT.
MILITARIS. GLORIAE. PERCVPIDVS
BIS. AFRICAM. INVICTE. PROFECTVS. VICTORIOSE. REDIIT.
PRAECONIIS. LAVDVM. PROCERVM. LVSITANORVM. CVMVLATVS.
QVI. VNA. SECVM. STRENVE. PRAELIANTES
HOSTES. CATHOLICAE. FIDEI. DEBELLARVNT.
AD. IVVENTVTIS. VTILITATEM. PRIMVS. IN. PORTVGALLIA
BIBLIOTHECAM. PVBLICE. APERVIT.
ET. OPTIMIS. QVIBVSQVE. LIBRIS. DITAVIT.
LITTERARVM. EARVMQVE. CVLTORVM. ESSE. PATRONVM. ADSIDVO. OPTANS
AMOREM. CIVIVM. VNIVERSORVM
DOMI. FORISQVE. PROMERITVS.
SINTRIAE. VBI. NATVS. EST
PLACIDISSIMO. FINE. QVIEVIT
POST. HIEROSOLIMAE. REDITVM.
QVAM. PETIIT. RELIGIONIS. PIETATISQVE. CAVSSA
ANNVM. AGENS. XLVIIII. ET. AMPLIVS
M. CCCC. LXXX. I.

XIV.

IOANNES. II. ALPHONSI. V. FILIVS.

AB. IVVENTVTE. LITTERARVM. LAVDE
MODESTIA. PRVDENTIA. IVSTITIAQVE
NVLLIS. COETANEIS. PRINCIPIBVS. SECVNDVS.
CVIVS. EGREGIAE. VIRTVTES. INDICIA. PRÆBVERE. CLARISSIMA
SE. REGEM. ADFVTVRVM. INVICTISSIMVM.
DOMI. BENIGNVS. FORISQVE. PERVTILIS.
PARENTEM. SVVM. HVC. ILLVC. IN. ARMIS. ADIVVATVS
FAMAM. OPTIMAM. ADEPTVS. EST.
MERITORVM. SPECTABILIVM. REMVNERATOR
BONARVM. ARTIVM. STVDIORVMQVE. DOCTRINARVM
HONORES. MAXVMOS. REVOCAVIT.
IN. REBVS. TRACTANDIS. INTEGER. VITIORVM. INSECTATOR. PERPETVVS.
QVI. TRISTISSIMIS. RERVM. VICIBVS. EQVO. AC. FORTI. ANIMO
FEVDALIA. IVRA. EVROPAE. VNIVERSAE. TAM. PERNICIOSA
NOBILIVMQVE. TVRPEM. INNOCVAMQVE. REPRESSIT. SVPERBIAM.
OB. QVOD. IN. VARIIS. REGNI. PARTIBVS. ÆRVMNIS. INFAVSTE. SVSCITATIS
CHRISTOPHORVS. COLVMBVS. ITALVS
AD. NOVAM. MVNDI. REGIONEM. PROFICISCENDI. PERCVPIENS
NEQVIVIT. OPEM. QVAM. ILLI. PETIERAT. OBTINERE.
ALEXANDRO. VI. BORGIA. PONT. MAX.
EOQVE. LVSITANIAE. MODERATORE
FINES. TERMINIQVE. TERRARVM
QVAE. AB. IPSO. SVISQVE. DECESSORIBVS. AVGVSTIS. ERANT. REPERTAE
INTER. PORTVGALLIAE. ET. HISPANIAE. DOMINIVM
STATVTI. DECRETATI. SVNT.
CONGI. REGNO. DETECTO. BONAE. SPEI. VSQVE. PROMONTORIVM
INTREPIDI. LVSITANI. VIRI. PERVENERE
ET. INDIARVM. ITA. NAVIGATIO. FELICITER. ADAPERTA. EST.
SIGNIS. DENIQVE. HONORIS. ET. BENEFICENTIAE. SPLENDIDISSIMIS
SVIQVE. MEMORIA. GLORIOSA. RELICTA
MAGNA. TRISTITIA. REPLETVS
OB. MORTEM. IMMATVRAM. VNIGENI. FILII
QVEM. SOLEMNITER. MATRIMONIO. IVNXERAT
CVM. ELISABETHA. CATHOLICIS. REGIBVS. NATA
ANNOS. AGENS. XXXX. TANTVM
EXTINCTVS. EST
MCCCCXCV.

XV.

EMMANVEL

IOANNIS. II. REGIS. COGNATVS.
EDVARDI. REGIS. NEPOS.
FERDINANDI. DVCIS. BEIENSIVM. ATQ. VISENSIVM. FILIVS.
IVSTITIAE. AC. RELIGIONIS. SECTATOR. INSIGNIS. ASSIDVVSQVE. PROPVGNATOR.
NVMEROSAE. AVGVSTAEQVE. PROLIS. GENITOR.
SVB. CVIVS. FAVSTVM. FELICISSSIMVM. PRINCIPATVM
ET. OB. EIVS. MVNIFICENTIAM. AVXILIA. CONSILIVM. ET. AVSPICIA
VASCVS. DA. GAMA. PETRVS. ALVARES. CABRAL
CASPAR. CORTE. REAL. IOANNES. DE NOVAS
ANTONIVS. ET. FRANCISCVS. DE. ALMEIDA
ALPHONSVS. DE. ALBVQUERQVE
FERDINANDVS. PIRES. DE. ANDRADE
PLERIQVE. LVSITANAE. FAMILIAE. VIRI
AB. AVIS. ET. MAIORIBVS. NOBILITATE
VEL. COPIA. VIRTVTVM. OMNIGENARVM. CLARISSIMI
INDIAM. ARABIAM. PERSIAM. AFRICAM. ÆTIOPIAM
ALIASQVE. ORBIS. TERRARVM. REGIONES
MAGNITVDINE. ET. ANIMI. CONSTANTIA. PENETRANTES
INCLYTVM. PATRIAE. SPLENDORIS. DIVITIARVMQVE. PATRIMONIVM
NOMINISQVE. EORVM. IMMORTALITATEM. ADEPTI. SVNT.
IN. TAM. PROSPERIS. ETIAM. VICISSITVDINIBVS
OMNES. FERE. EVROPAE. PRINCIPES. EIVS. AMICITIAM. PERCVPIENTES
HONORIFICENTISSIMOS. PERAMPLOSQVE. ORATORES. AD. EVM. MISERVNT.
INTER. QVOS. FERDINANDVS. REX. CATHOLICVS
KAROLVS. V. MAGNVS. IMPERATOR. HENRICVS. VIII. REX. ANGLORVM
FRANCISCVS. I. GALLIAR. REX
ET. POSTREMO. VENETIARVM. RESPVBLICA.
HVMANAS. ET. DIVINAS. LITTERAS. ARTES. SCIENTIASQVE
IN. TVTELAM. SVAM. NVNQVAM. OMITTENS. HABERE
NOVAS. AC. VETERES. LEGES. IN. VNVM. COLLIGENS. CODICEM
CÆNOBIA. ET. TEMPLA. RELIGIONIS. N. ORAMENTO
MONIMENTA. NONNVLLA. CIVIVM. VTILITATI
AVT. FVNDITVS. MAGNIFICE. ÆDIFICANS
AVT. EX. VETVSTATE. CORRVPTA. REFICIENDA. CVRANS
AD. SVMMVM. GLORIAE. FASTIGIVM. PERVENIT.
ANNOS. AGENS. ÆTAT. LII. CIRCITER
PIE. OBIIT. DIEM. SVPREMVM
INGENTI. SVI. DESIDERIO. RELICTO
M. D. XX. I.

XVI.

IOANNES. III. EMMANVELIS. FILIVS.

A. PRIMO. ÆTATIS. FLORE. INDOLIS. EGREGIAE.
CVIVS. BENIGNITAS. PRVDENTIA. ATQVE. IVSTITIA
RELIGIONIS. IN. DEVM. ET. ERGA. PAVPERES. PIETATIS. LAVDE
CVMVLATA. EST.
LVSITANVM. REGNVM. INSVLARVM. NOVARVM
AVT. NOBILIVM. CIVITATIVM
CIVIVM. OPTIMORVM. PERITIA. AVT. MAGNANIMITATE. AMPLIFICANS
IN. AMERICAE. AFRICAE. ASIAEQVE. SINV. SPECIATIM
DE DIE. IN. DIEM. DETECTARVM
PLERIQVE. REGES. ET POPVLI
GRATI. ANIMI. SIVE. PRAESIDII. CAVSSA
TERRAS IPSORVM. DOMINII. POTESTATISQVE. LVBENTER. CONIVNXERE.
AVT. SVBDITAS. PRINCIPATVI. SVI. FECERVNT.
PAVLLO. III. FARNESIO. PONT. MAXIMO
LVTERANA. DOCTRINA. CHRISTIANAE. FIDEI. INFESTISSIMA
PORTVGALLIAM. PERVERTENTE. IMPIEQVE. GRASSANTE
TRIBVNAL. SACRI. CONSILII. PERDVELLIBVS. ECCLESIAE. DEFENDENDIS. APERVIT.
ET. AD. DISCIPLINAM. VTRIVSQVE. KLERI. PROPVGNANDAM
ORDINIS. IESV. SOCIETATIS. VBIQVE. CLARISSIMI
IGNATIO. LOIOLAEO. PATRE. LEGIFERO. ADHVC. VIVENTE
IECIT. IN. SVO. REGNO. FVNDAMENTA.
LEIRIENSEM. MIRANDENSEM. PORTALEGRENSEM. ECCLESIAS. EPISCOPALI
ET. EBORENSEM. METROPOLITANO. HONORE. ET. IVRE
OBTINVIT. INSIGNIRI.
AC. GENTIBVS. INDIARVM. CHRISTIANO. NOMINI. VINDICANDIS
DIVVM. FRANCISCVM. XAVERIVM. VTI. APOSTOLVM. EVANGELICAE. VERITATIS
MITTERE. CVRAVIT.
BRASILIAM. IN. VARIAS. DITIONIS. PARTES. DIVIDENS
OPTIMIS. CIVIBVS. ILLAS. DEDIT. ADMINISTRANDAS.
MAGNVM. LISBONENSE. LYCEVM. RVRSVM. CONIMPRICAE. RESTITVENS.
ET. VIRIS. STVDIIS. OMNIGENIS. SCIENTIARVM. ET. BONARVM. ARTIVM
POLITIORISQVE. HVMANITATIS. SPECTATISSIMIS
IDEM. AD. DOCENDAM. IVVENTVTEM. DITARE. STVDVIT.
PRINCEPS. FELIX. PACIFICVS. INVICTVS. SALVTATVS
APOPLETICO. MORBO. CORREPTVS
PIE. DECESSIT. ANNORVM. LV.
M. D. L. VII.

XVII.

SEBASTIANUS

IOANNIS. III. EX. FRATRE. NEPOS
QVI. EX. EIVS. TESTAMENTO. PRIMVM. SVB. TVTELA
KATHARINAE. AVVNCVLAE. AVGVSTAE
ET. SECVNDO. SVB. HENRICI. PATRVI. SANCTAE. ROM. ECCL. CARDINALIS
OBSEQVENTISSIME. ET. CVM. LAVDE. VICTVS.
IVSTITIA. INTEGRITATE. ATQVE. ANIMI. MAGNITVDINE. SVMMA
ERGA. LITTERAS. SCIENTIAS. ARTESQVE. BONAS
PERINDVLGENTI. MVNIFICENTIA. CONSPICVVS
CVRRENTE. ANNO. M D LXX II.
HEROICVM. POEMA. GLORIARVM. LVSITANARVM
AB. ALOISIO. CAMOENS. FELICITER. CONDITVM
PRIMITVS. TYPIS. FVIT. COMMISSVM
OMNIGENISQVE. DOTIBVS. EGREGIE. FLORESCENS
VNIVERSI. POPVLI. CONSENSV. ET. PLAVSV
REX. RENVNCIATVS. EST.
CVIVS. IN. PRINCIPATVS. INITIO
ELVENSIS. ECCLESIA. AB. EBORENSI. DISIVNCTA
PONTIFICALI. HONORE. FVIT. INSIGNITA.
ARMORVM. VIRTVTE. AD. GRANDIA. EXCITATVS
INDICAS. TERRAS. PROFECTVS
VBI. RERVM. AB. DVCIBVS. INVICTISSIMIS. GESTARVM. FAMA
NOMEN. PATRIAE. SPLENDIDIVS. ADIPISCEBATVR
SVSTINENDO. VINDICANDOQVE. DECVS. PORTVGALLENSE
A. CVNCTIS. PENE. ORIENTIS. PRINCIPIBVS. INSIDIATVM
BREVI. PORTVGALLIAM. REVERSVS. EST.
AT. SOLVM. DITIONIS. SVAE. SPLENDIDIORIS. FAMAE. PERCVPIENS
INGENTIQVE. STVDIO. CHRISTIANAE. FIDEI. PROPAGANDAE
CIVIBVS. OPTIMIS. INVITIS. ET. PRAESERTIM. PHILIPPO. II. AVVNCVLO
AD. AFRICANAM. REGIONEM. INTREPIDE. TRANSIVIT.
EXITV. VERVM. INFELICI. PRAELIANS. IN. MAVROS
NONNVLLIS. VISIS. LVSITANIAE. PROCERIBVS. ORDINIS. PRIMI
VNA. SECVM. BELLIGERANTIBVS
STRENVE. OPPETENTIBVS. MORTEM
TITVLO. MAIESTATIS. AMPLISSIMAE
PRIMVS. INTER. DECESSORES. EXORNATVS
ANNVM. AGENS. XXIIII. EHEV! TANTVM
M D LXX VIII.
EFFERVESCENTE. PVGNA
VITA. DEFVNCTVS. EST

XVIII.

HENRICVS. EMMANVELIS. FILIVS.

SANCTAE. ROM. ECCL. PATER. CARDINAL.
OB. MORVM. INTEGRITATEM. IVSTITIAM
INGENITAM. ADSTINENTIAM. FIDEM. PRVDENTIAM. IN. REBVS. AGENDIS
CONSILIVM. ET. EXEMPLVM. RELIGIONIS. PRAECLARVM
NON. VNO. SERMONE. LAVDANDVS.
DOCTRINIS. SCIENTIARVM. LITTERISQVE. SACRIS. OPTIME. ERVDITVS.
MONASTICORVM. ORDINVM. PIENTISSIMVS. RESTITVTOR.
SACRAEQVE. DISCIPLINAE. VLTOR. INVICTVS.
EBORAE. SOCIETATIS. IESV. COENOBIVM. INSTITVIT.
IBIQVE. CIVIVM. COMMODITATI. AQVAE. DVCTVM. REFECIT.
ET. SVPRA. OCEANVM. ARCEM. SANCTI. IVLIANI. DICTAM
PROPE. VLYSSIPONEM. CONDIDIT.
QVI
REGE. SEBASTIANO. EXTRA. PATRIAM. GLORIOSE. DIEM. SVVM. OBITO
SENATVS. POPVLIQVE. PORTVGALLENSIS. ADCLAMATIONE
REGNI. SVPREMVS. MODERATOR. ADLECTVS. EST.
INCOMMODA. TAMEN. VTENS. SENECTVTE
LEGITIMVM. SVPERSTITEM. DIGNITATIS. AVGVSTAE
STVDIOSISSIME. ADCLAMARE. CVRAVIT
INTER. KATHARINAM. AB. DYNASTIS. BRAGANTINIS. PROGNATAM
PHILIPPVM. REGEM. CATHOLICVM. HVIVS. NOMINIS. II.
EMMANVELEM. PHILIBERTVM. SABAVDIAE. DVCEM
RAYNVTIVM. PRINCIPEM. PARMENSIVM
ET. ANTONIVM. MAGNVM. PRIOREM. CRATENSEM
NEC. NON. GALLIARVM. REGINAM. KATHARINAM. MEDICEAM.
VERVM. IN. COMITIIS. DISSENTIONIBVS. SVSCITATIS
QVINQVEMVIROS. TANTVM. VICE. GERENTES. RELIQVIT.
DVM. LVSITANIAE. NOMEN. ARMORVM. POTENTIA
INDIIS. FRVI. IMMORTALI. GLORIA. PROMEREBATVR.
PLACIDISSIME. IN. DOMINO. DECESSIT
M. D. LXXX.
QVVM. VIXISSET. ANNOS
LXVIII.

XIX.

PHILIPPVS. II. REX. CATHOLICVS

ET. LVSITANIAE. EIVSDEM. NOMINIS. PRIMVS.

KAROLI. V. MAGNI. IMPERATORIS. FILIVS.

OB. FIDEM. IN. DEVM. ANIMIQVE. FORTITVDINEM. SINGVLARIS. EXEMPLI.

QVI

HENRICO. CARD. REGE. DEMORTVO

REGIONEM. REGNI. FINITIMAM. PROFECTVS

AD. VIGILANDAM. PROPVGNANDAMQVE. PORTVGALLIAE. CONCORDIAM

ET. ANTONIO. MAGNO. PRIORE. CRATENSI

PRAESIDIO. CIVIVM. TOT. MALORVM. FAVTORVM

REGIAE. DITIONIS. SE. IPSO. DOMINO. CONSTITVTO

SVIS. ARMIS. INSECTATO. DEVICTOQVE

DIE. FESTO. PETRI. ET. PAVLLI. APOSTOLORVM. SALVTARIVM

SOLEMNI. LVSITANORVM. IVREIVRANDO

THOMARIENSIBVS. IN. COMITIIS

REX. SIBI. FACTVS. ADCLAMARE

TRIVMPHANS. VLISSIPONEM. INGRESSVS EST.

CONFIRMANDO. IVRA. LEGESQVE. PERVETVSTAS. AVGENDO

ET. VRBE. PORTVENSI. TRIBVNAL. IVRIDICVM. INSTITVENDO

INCOLARVM. INTERAMNENSIVM. TRANSMONTANORVM

ET. BERIENSIVM. VTILITATI

APVD. CELOBRICAM. VNAM. APVD. OLISIPONEM. ALTERAM

ARCEM. ÆDIFICANDO

BENE. DE. RE. PVBLICA. PROMERITVS. EST.

MATRITI. DECESSIT. ANNORVM. LXXI.

M D LXXXX VIII.

HABVITQVE. SEPVLCHRVM. IN. CAENOBIO. DIVI. LAVRENTII

QVOD. DE. IMPENSIS. SVIS. VOTVM. SOLVENS

MAGNIFICE. CONDIDIT

AD. MEMORIAE. PERENNITATEM

INSIGNIS. VICTORIAE

SANCTI. QVINTINI. DICTAE

QVAM. IPSE. FECIT

XX.

PHILIPPVS. SECVNDVS
PHILIPPI. I. PORTVGALLIAE. FILIVS.
QVI. PERANTIQVO. TRIVMPHALI. MORE. SERVATO
AD. REGNVM. LVSITANORVM. INITIATVS . . . . .
EIVS. DOMINIVM
INLVSTRIA. FACTA. CIRCVMDATA. VICTORIIS
INDIIS. ORIENTALIBVS. PARTIS. AVSPICARVNT.
NOVISQVE. REGNIS. DEBELLATIS
EX. PERITIA. DVCTORVM. COPIARVM. INVICTISSIMORVM
FVIT. AVCTVM.
RELIGIONIS. STVDIO. PROPAGANDAE
HIBERIAE. GENTIBVS. CHRISTIANAM. FIDEM. AMPLEXATIS
LVBENTISSIME. TRIBVIT. AVXILIA.
LITTERARVM. CVLTORES. VIROSQVE. MERITIS. EGREGIOS
CONTINVO. TVTATVS. EST.
FŒDERIS. MVNERVMQVE. PVBLICORVM. CAVSSA
MVLTOS. APVD. SE. ORATORES
SPLENDIDISSIMORVM. PRINCIPVM. HABVIT.
PAVLLO. V. BVRGHESIO. PONTIFICI. MAX.
FERDINANDO. II. IMPERATORI. AVGVST.
POPVLISQVE. FINITIMIS. ATQVE. LONGINQVIS
PECVNIAE. SIVE. MILITIAE. SVBSIDIA. MISIT.
EX. INDICO. MARE. BATAVOS. ANGLOSQVE. PRAEDONES
PLERASQVE. INSVLAS. OCEANI. DIRE. GRASSANTES
SAEPIVS. PROFLIGAVIT. AC. FERE. PENITVS. EXTINXIT.
BONAS. LEGES. RESTITVENS
AVT. AMPLIFICANS
POSTERIS. SVI. MEMORIAM. COMMENDAVIT.
QVADRAGENARIO. MAIOR
IN. PACE. QVIEVIT
MDCXXI.

XXI.

PHILIPPVS. TERTIVS
PHILIPPI. II. PORTVGALLIAE. FIL.
CONSTANTIA. PIETATE. ATQVE. IVSTITIA
IN. REBVS. TRACTANDIS
SPECTABILI. LAVDE. EXORNATVS.
ADHVC. PATRE. VITAM. AGENTE
LVSITANIAE. REGENS. SALVTATVS
PRINCIPIS. EGREGII. PRAEBVIT. TESTIMONIVM.
REGIA. POTESTATE. LIBERE. AC. SPLENDIDE. DONATVS
REIPVBLICAE. BONVM. PROPVGNAVIT.
FIDEM. PONENS. IN. HOMINIBVS. MALIGNA. AMBITIONE. PESSIMIS
BATAVI. PRO. VETERI. IN. SVOS. HISPANOS. SIMVLTATE
COLONIAS. TRANSMARINAS. INVADENTES
IN. AFRICA. S. GEORGII. IN. AMERICA. PERNAMBVCI
IN. ASIA. MALACEAE. ORMVTII. COLVMBII. ET. MANARAE
DOMINIVM. VSVRPAVERE.
BONARVM. ARTIVM. POLITIORISQVE. HVMANITATIS
IPSO. CVLTORE. ATQVE. PATRONO
QVAMPLVRIMI. VIRI
LITTERIS. SCIENTIIS. ET. ARMIS. CLARISSIMI. FLORVERVNT.
INTER. QVOS. EMINENS. VISVS. EST.
ITALVS. MAGNANIMVS. AMBROSIVS. SPINOLA.
TANDEM. POST. ANNOS. LX. CIRCITER
HISPANICAE. DOMINATIONIS
LVSITANIA
LIBERTATI. AVITAE
FVIT. RESTITVTA

OBIIT. ANNIS. ÆTATIS. SVAE.
LXI. P. M.
M DC LXV.

XXII.

IOANNES. IV. THEODOSII. II.

EX. DYNASTIS. BRAGANTIÆ. FILIVS.
ET. KATHARINAE. REGIAE. PROSAPIAE. NEPOS.
INCOLIS. PORTVGALLIAE. VNIVERSIS. AB. HISPANICA. SERVITVTE. ABHORRENTIBVS
INGENTI. LAETITIA. SOLEMNIQVE. POMPA
ANNO. MDCXL. AD. AVGVSTAM. ELATVS. EST. DIGNITATEM.
QVATVORDECIM. CIRCITER. ANNORVM. SPATIO. IN. BATAVOS. PRAELIANS
INSVLARVM. OCEANI. DOMINII. SVI. EX. FRAVDE. FACTOS. DOMINATORES
ALIISQVE. MVLTIS. IN. LOCIS. TERRA. MARIQVE. ARMA. GERENS
PER. SVOS. EXERCITVVM. PRAEFECTVS. TRIVMPHOS. RETVLIT. INSIGNES.
PHILIPPI. IIII. CATHOLICI. ARMIS. ET. INSIDIIS. EVM. CONTINVO. MINITANTIS
AD. EIVS. REPRIMENDAM. AVDACIAM
CVM. REGIBVS. ANGLIAE. GALLIARVM. SVECIAE. DANIAE
ETIAMQVE. CVM. HOLLANDIAE. REPVBLICA
CLARVM. INIVIT. FAEDVS.
SVAE. PROLIS. NVNQVAM. SATIS. AMANTISSIMVS
THEODOSIVM. FILIVM. PRIMVM. BRASILIAE. PRINCIPEM
ET. DVCEM. BRIGANTIENSEM. CONSTITVIT.
FACVNDIA. SERMONIS. OMNIGENARVM. COPIA. VIRTVTVM
ET. OB. EXIMIAS. IN. EXEMPLVM. LIBERALITATES
OMNIBVS. ET. VBIQVE. LAVDE. CVMVLATVS.
ALOYSIO. XIII. REGI. CHRISTIANISSIMO. IN. CATALONIA. BELLIGERANTI
ET. KAROLO. I. REGI. ANGLORVM. E. SVO. REGNO. EXSVLANTI
ALIISQVE. PRINCIPIBVS. NOBILISSIMIS
MILITVM. COHORTIBVS. AC. PECVNIA. OPEM. TVLIT.
MVSICIS. ERVDITVS. LITTERISQVE. HVMANIS. EXCVLTVS. VNDIQVE. COMMENDATVS
D. N. MARIAE. IMMACVLATAE. STVDIOSISSIMVS. CVLTOR
LVSITANAE. DITIONIS. PATRONAM
LISBONENSIBVS. IN COMITIIS. ADLEGIT.
NONNVLLIS. REGNI. PERICVLIS. SVPERATIS
ET. DIE. SACROSANCTI. CORPORIS. D. N. IESV
VITA. EIVS. DIVINITVS. SERVATA.
OPTIME. DE. TOTA. POSTREMO. NATIONE. BENEMERENS
GRAVI. MORBO. ET. BREVI. LABORANS
ANNVM. AGENS. LII. EXPLETVM
OBIIT. M. DC. LVI.

XXIII.

ALPHONSVS. VI. IOANNIS. IV. FILIVS.

MORVM. SVAVITATE. PRVDENTIAE. FAMA
ALIISQVE. PRAESTANTIBVS. VIRTVTIBVS
AB. IVVENTVTE. KARVS. OMNIBVS.
QVI
VNANIMI. LVSITANORVM. ADCLAMATIONE
THEODOSIO. EIVS. FRATRE. PRIMIGENO. DEMORTVO
PRINCEPS. ET. HERES. DIGNITATIS. AVGVSTAE. DESTINATVS. EST.
ANNOS. AGENS. GVBERNANDI. IMMATVROS
SVB. REGIMINE. MATRIS. ALOYSIAE. REGNI. CVRATRICIS. ADSCITAE
BELLICIS. INSIGNIBVSQVE. VICTORIIS. REM. PVBLICAM. AVSPICAVIT.
HISPANIS. DEVICTIS. MVLTIS. IN. PRAELIIS
IOANNEM. AVSTRIACVM
MAGNVM. SVI. TEMPORIS. COPIARVM. DVCTOREM
PHILIPPI. IV. CATHOLICI. NATVM
TRANSTAGI. PROVINCIAM. AGGREDIENTEM
REPENTINE. IN. FVGAM. AC. STRENVE. CONIECIT.
OB. ALIA. PRAECLARA. GESTA. IMMORTALI. LAVDE. DITATVS
LIBER. DITIONIS. SVAE. ADMINISTRATOR. SOLEMNITER. DICTVS. EST.
ÆVO. TAMEN. CALAMITOSO
OB. PERFIDIAM. AC. PLVS. FORTASSE. MALIGNITATEM
NONNVLLORVM. PATRICIA. NOBILITATE. CIVIVM
TVRPITER. EIVS. INDVLGENTIA. ATQVE. BENIGNITATE. ABVTENTIVM
ADEO. GRAVES. IMPENDERE. ÆRVMNAE. VISAE. SVNT
VT. PATRIAE. PATRIBVS. CONSENTIENTIBVS
REIPVBLICAE. BONVM. FVERIT. CREDITVM
PETRVM. FRATREM. IN. LOCVM. EIVS
REGEM. RENVNCIARI.
VITAM. VIXIT. VSQVE. AD. ANNVM. QVADRAGESIMVM
ET. APOPLETICO. IMPLICITVS. MORBO . . . .
NON. SINE. MAGNA. TRISTITIA. CONFECTVS
HVMANARVM. VICISSITVDINVM. CAVSSA
VICTORIOSI. PRINCIPIS. TITVLO. EXORNATVS
PLACIDO. EXITV. DECESSIT

MDCLXXXIII.

XXIV.

PETRVS. II. IOANNIS. IV. FILIVS.

INSIGNI. PRVDENTIA. ET. IN. OMNES. IVSTITIA
FIDEQVE. ERGA. DEVM. SPECTABILIS.
ALACRI. INGENIO. SINGVLARIQVE. MEMORIA. PRAEDITVS.
CŒNOBIORVM. SOSPES
SACRAEQVE. DISCIPLINAE. RESTITVTOR. PRAESTANTISSIMVS.
QVI. ALPHONSO. VI. VIVENTE
GRADV. REGALIS. HONORIS. ADMOTO.
MVLTA. CVM. LAVDE. SVI. AC. PATRIAE
VICARIA. POTESTATE. REMPVBLICAM. ADMINISTRAVIT.
EIVS. FRATRE. MORTE. INTERCEPTO
OMNIVM. CONSENSV. ATQVE. LAETITIA. REX. INITIATVS. EST.
DIFFICILLIMIS. TEMPORIBVS. EVROPA. VNIVERSA. BELLIS. DIRIS
INTIME. AFFLICTATA
CASTELLAE. PACIS. AVSPICIO. SVORVM. CONCORDIAM. FIRMAVIT.
KAROLVM. II. REGEM. CATHOLICVM. IN. MAVROS. BELLIGERANTEM. AVXILIAVIT.
HISPANIA. CIVILIBVS. VEXATA. DISSIDIIS
OB. NOVENSILEM. REGIS. ADLECTIONEM
FAEDERE. CVM. GERMANIS. ANGLIS. BATAVISQVE. INITO
CONTRA. PHILIPPVM. ANDEGAVENSEM
PARTES. CAROLI. III. LEOPOLDI. I. IMPERAT. AVGVST. TVEBATVR.
QVEM. SOLEMNIBVS. AMICITIAE. SIGNIS. HOSPITEM. HABENS
REGIAE. DIGNITATIS. CVLMINI. TRIVMPHALITER. RESTITVIT.
INNOCENTIO. XI. ODESCHALCHIO. P. MAX.
RELIGIONIS. CAVSSA. IN. TVRCAS. BELLVM. INDICTO
ARMIS. ET. PECVNIA. SPLENDIDE. OPEM. TRIBVIT.
OFFICIOSA. BENEVOLENTIA. PRINCIPVM. INSIGNIVM
VIRORVMQVE. SAPIENTIVM. REVERENTIA. FRVENS
BAHIENSEM. ECCLESIAM. IN. BRASILIA. IVRE. METROPOLITANO
ILLASQVE. PERNAMBVCI. FLVVII-IANVARII. ATQ. MARAGNONII
APVDQVE. SINAS. PEKIMI. ET. NANKIMI
EPISCOPALI. TITVLO. EXORNAVIT.
PIENTISSIME. DONA. HIERVSALEM. FECIT. MAGNA.
INSANABILI. ET. DOLOROSO. MORBO. ITERVM. CONFECTVS
QVVM. AGERET. ANNVM. LVIII. OBIIT
M DCC VI.

XXV.

IOANNIS. V. PETRI. II. FILIVS.

ANIMI. MAGNITVDINE. INTELLIGENTIA. ERVDITIONE.
IMMOBILI. FIDE. IN. REBVS. TRACTANDIS
LAVDIS. ÆTERNAE. MONVMENTO. PERDIGNVS.
PROPTER. EXIMIAS. LIBERALITATES. ET. ABVNDANTISSIMAS. LARGITIONES
PRINCEPS. IN. EXEMPLVM. BENEFICVS.
NOVARVM. VTILIVMQVE. LEGVM. CONDITOR. EGREGIVS.
MILITARIS. GLORIAE. SOLLICITVS. CLARAS. VICTORIAS. FECIT.
INTER. QVAS. ILLAM. CAESARAVGVSTAE. SPLENDIDISSIMAM.
ORATORIBVS. MISSIS. CVM. LIBERIS. PLENISQVE. MANDATIS
ALIOS. POST. VARIOS. BELLI. CASVS. PAX. FVIT. FIRMATA
INTER. GENTEM. LVSITANAM. ET. HISPANICAM.
DOMINAE. N. LABIS. NESCIAE. CVLTOR EXIMIVS
EIVS. DEVOTIONEM. INSIGNI. CVLTV. APVD. SVBDITOS. PROPAGAVIT.
PROLEM. REGIAE. DIGNITATIS. HEREDEM. APPETENS
ILLAMQVE. DIVINITVS. RECIPIENS
MAPHRENSE. MAXIMVM. ÆDIFICIVM. VOTVM. SOLVENS
DE. MAGNIS. IMPENSIS. EREXIT.
DEDITQVE. SODALIBVS. FRANCISCALIBVS. EX. FAMILIA. REFORMATORVM
ET. QVOD. IN. POSTERVM. CLEMENTE. XIV. GANGANELLIO. P. M. CONSENTIENTE
ET. IOSEPHO. I. LVSITANIAE. REGE. ADPETENTE
COLLEGIO. CANONICORVM. AVGVSTINIANORVM. FVIT. ADTRIBVTVM.
ARCVM. DVCTVM. AQVAE. LIBERAE
CIVIVM. VTILITATI. A. FVNDAMENTIS. NOVVM. FACIENS.
COLLEGIVM. HISTORIAE. PORTVGALLENSIS. INSTITVENS.
BONARVM. ARTIVM. POLITIORIS. HVMANITATIS. ET. SCIENTIARVM
TVTOR. ATQHE. MVNIFICVS. AMPLIFICATOR. SALVTATVS. EST.
CLEMENTI. XI. ALBANIO. PONT. MAX.
MVSVLMANIS. ITALIAE. RVINAM. MINITANTIBVS
ELECTAE. MILITIAE. MISIT. AVXILIVM.
EX. QVO. PARENS. PVBLICVS. CATHOLICI. NOMINIS. GRATI. ANIMI. ERGO
SVMMIS. PRIVILEGIIS. LVSITANIAM. ECCLESIAM. EXORNAVIT.
ET. A. CLEMENTE. XII. CORSINIO. PONTIFICE. MAXIMO
ANTISTITEM. VLYSSIPONENSEM. PATRIARCHAM. ADLECTVM
IN. PVRPVRATORVM. PATRVM. SEDES. RECIPI. OBTINVIT.
OB. EIVS. PIETATEM. AC. RELIGIONEM. ECCLESIAE
PARAHENSIS. MARIANNEA. ET. ILLA. DIVI. PAVLLI. IN. BRASILIA
AD. HONOREM. EPISCOPALEM. ELATAE. SVNT.
OBIIT. ANNORVM. LXI. P. M. MDCCL.
A. BENEDICTO. XIIII. LAMBERTINIO. PONT. MAX.
PERAMPLO. AC. MERITISSIMO. TITVLO
MAIESTATIS. FIDELISSIMAE. INSIGNITVS

XXVI.

IOSEPHVS. IOANNIS. V. FILIVS.

PIETATIS. ET. IVSTITIAE. TESTIMONIIS. INLVSTRIBVS
BONORVM. OMNIVM. REVERENTIAM. ET. AMOREM. ADEPTVS. EST.
DIFFICILLIMA. ÆTATE. REGIIS. MVNIIS. FVNGI. INCHOATVS
SVBDITORVM. DECVS. INTREPIDE. SVSTINENDÓ
PRVDENTERQVE. AC. DOCTE. PROPVGNANDO
MAGNAM. SIBI. FORTISSIMI. PRINCIPIS. FAMAM. COMPARAVIT.
SCIENTIARVM. BONARVM. ARTIVM. HVMANARVM. LITTERARVM
STVDIA. ET. INCREMENTA. SPLENDIDO. PATROCINIO
OMNIQVE. BENIGNITATE. FAVERE. HABVIT. IN. DELICIIS.
COMMERCIVM. NAVIGATIONEM. ET. AGRICVLTVRAM
VETEREMQVE. KLERI. VTRIVSQVE. DISCIPLINAM
MAGNIS. CVM. LABORIBVS. MELIORI. STATVI. REVOCAVIT.
IVDICVM. CONTRA. HAERESIM. CLEMENTIAE. INDVLSIT.
LEGES. MVLTAS. AC. PERVTILES. REIPVBLICAE. FECIT.
VLYSSIPONEM. TERRAE. MOTV. CONCVSSAM. PROLAPSAMQVE
VASTISQVE. RVINIS. INCENDII. DEPOPVLATAM
PVLCHERRIMA. FORMA. DE. IMPENSIS. ÆRARII. ET. SVIS
IMMORTALI. FAMA. RECONDIDIT.
DOMOS. IVVENTVTI. IN. PATRIAE. SPEM. INSTITVENDAE
ET. PRAESERTIM. ORPHÀNIS. PVELLIS. AD. MORES. INFORMANDIS
AVSPICIO. SVO. ET. SVMMA. BENEFICENTIA. ADAPERVIT.
ÆDES. HOSPITALES. PAVPERIBVS. ALENDIS. EXTRVXIT.
INCOMPARABILI. VTENS. INTELLIGENTIA
MARCHIONEM. POMBALIVM. VIRVM. CLARISSIMVM
NEGOTIORVM. AC. MVNERVM. PVBLICORVM
MODERATOREM. MAGNVM. ADLECTVS. EST.
AMERICAE. IN. FLVMINE-IANVARIO. VRBE. CONSPICVA
CVRIAM. LITIBVS. IVDICANDIS. ÆDIFICATAM. VOLVIT.
MVLTISQVE. OPPIDIS. DITIONIS. SVAE. TITVLVM. CIVITATIVM
ET. VARIIS. ECCLESIIS. HONOREM. EPISCOPALEM. DEDIT.
ALOYSIO. XV. GALLIARVM. ET. KAROLO. III. CATHOLICO REGIBVS
POST. BELLVM. AD. ANNVM. RECONCILIATVS
GRAVI. ET. DIVTINA. INFIRMITATE. CORREPTVS
QVVM. VIXISSET. LXIII. ANNOS
M. DCC. LXX. VII.
VITA DEFVNCTVS. EST.
STATVA. EQVESTRI. TRIVMPHALI. ORNATV. DONATVS.
LVSITANAE. GENTIS
GRATI. ANIMI. ERGO

XXVII.

MARIA. I. IOSEPHI. I. FILIA.

ET. PETRI. III. REGIS. VXSOR.
MVLIER. PROPOSITI. TENACIS.
OMNIGENIS. VIRTVTIBVS. EXORNATA. FAMA. IVSTITIAE. AVCTIS
SVBDITORVM. DELICIVM. AC. MATER
CELEBERRIMVM. REGINARVM. TRIBVIT. EXEMPLVM.
QVAE. SIBI. COMPLACENS. EXERCERE. CLEMENTIAM
CIVES. MVLTOS. CRIMINIS. LABE. NOTATOS
AD. VINCVLA. ET. EXSILIVM. PLORANTES
IN. PATRIAE. SINVM. REVOCAVIT.
PACIS. PERCVPIDA. CVM. KAROLO. III. REGE. CATHOLICO
FAEDVS. AMICITIAE. PERPETVVM. COMPOSVIT.
CVIVS. LIBERALITATE. INGENIA. CIVIVM. VIGEBANT.
SCIENTIAE. LITTERAE. BONAEQVE. ARTES. FLORERE. VISAE. SVNT.
AVLAS. EARVM. CVLTORVM. COMMODITATI. INSTITVIT.
PVBLICAEQVE. VTILITATI. BIBLIOTHECAM. APERVIT.
ET. VIRIS. HVMANI. IVRIS. EGREGIE. SCIENTIBVS. ADLECTIS
VETVSTAS. DECESSORVM. LEGES
VNVM. IN. CODICEM. COLLIGERE. CVRAVIT.
FIDEM. IN. DEVM. QVOTIDIE. PROPVGNANS
IVDICVM. CONTRA. HAERESES. VOLVNTATI. EST. SVFFRAGATA.
SEDIS. APOSTOLICAE. CVLTRIX. ASSIDVA
MAGIS. MAGISQVE. SOLLICITE. STVDVIT
VT. RES. RELIGIONIS INTEGRE. SERVARENTVR. EARVMQVE. HONOS. AVGERETVR.
ET. ORDINES. RELIGIOSORVM. SEXVS. VTRIVSQVE
TAM. BENE. DE. LVSITANIA. MERENTES
IN. SE. PATRONAM. HABERENT.
QVAM. OB. CAVSAM. AVGVSTVM. TEMPLVM. ÆDIFICATVM
SACROSANCTO. CORDI. IESV. DOMINI. DEIQVE. NOSTRI
VOTI. CAVSSA. CONSECRATVM. DEDICATVMQVE. EXOPTAVIT.
ET. MONASTERIVM. ADSTRVCTVM. APERTVMQVE
DEVOTIS. VIRGINIBVS. KARMELITIS. EXCALCEATIS. DONVM. DEDIT.
GRAVI. INDE. LABORANS. INFIRMITATE
PVBLICIS. CVRATIONIBVS. ABDICATIS
REGIAM. DIGNITATEM. IN. FILIVM. IOANNEM. DEPOSVIT.
PIE. DECESSIT. ANNOS. NATA. LXXXII.
CIↃ. IↃCCC. XVI.
MVLTIS. CVM. LACRIMIS
LVCTVQVE. DIVRNO. PROSEQVVTA
ET. PII. VII. CLARAMONTII. PONT. OPT. MAXIMI
IMMORTALIBVS. DIGNA. LAVDVM
PRAECONIIS. EFFECTA

XXVIII.

IOANNES. VI. MARIAE. I. ET. PETRI. III. FILIVS.

IOSEPHO. EIVS. FRATRE. AVGVSTAE. DIGNITATIS. HEREDE
IMMATVRE. VITA. DEFVNCTO
ET. GRAVI. INFIRMITATE. GENITRICE. AFFECTA
REGIVS. PRINCEPS. OMNIVM. VOTIS. ET. GRATVLATIONE. DESIGNATVS. EST.
TEMPORVM. MAGNA. ACERBITATE. TRANSACTA
CIVIVMQVE. PERINLVSTRIVM. AVXILIIS
GRAVISSIMIS. BELLIS. PER. EVROPAM. GESTIS
DIVINITVS. PLACATIS.
E. BRASILIA. QVAM. LIBENS. PROFVGVS. E. PATRIA. PETIERAT
ET. VBI. SOLEMNI. PLAVSV. COMMVNIQVE. CONSENSV
MATRE. DEMORTVA
REX. ERAT. RENVNCIATVS
VLYSSIPONEM. REGALI. FAMILIA. CONSOCIATVS
INTER. PVBLICAS. REDIIT. LAETITIAS.
PRVDENTIA. RELIGIONE. ATQVE. CLEMENTIA. CLARISSIMVS
IMPERIVM. ET. REGNVM. TENVIT. EGREGIE.
AVORVM. AMPLISSIMIS. SEQVVTVS. GLORIOSE. VESTIGIIS
SCIENTIIS. BONIS. ARTIBVS. LITTERISQVE. SACRIS. ET. PROFANIS
HONORES. ET. LAVDES. ET. PRAEMIA. MERITO. RETRIBVENS
AVLAS. MAXIMAS. EARVM. CVLTORVM. COMMODITATI
PATRIÆQVE. ORNAMENTO
ET. DOMOS. EGENAE. IVVENTVTI
AD. PIETATEM. ET. RELIGIONEM. INFORMANDAE
ADMIRABILI. CHARITATE. PARIQVE. INDVLGENTIA. ADAPERVIT.
TVRRIS. ET. ENSIS. EQVESTRIS. ORDINIS. FVIT. INSTITVTOR.
ILLIVSQVE. MARIAE. SANCTAE. AB. ORIGINE. IMMACVLATAE. NVNCVPATI.
ÆQVO. AC. FORTI. ANIMO. IN. ADVERSIS.
QVEM
GRAVIS. ET. SVBITI. VIS. MORBI
PRAERIPVIT.
ANNVM. AGENS. LI. CIRCITER
M DCCC XX VI.
REGALI. LVSITANIAE. DIGNITATE
RELICTA. ELISABETHAE. MARIAE. FILIAE
QVAE. VICARIO. MVNERE
OPTIME. FVNGENS
IMMORTALEM. SVI. NOMINIS. FAMAM
ADEPTA. EST

XXIX.

PETRVS. IV. IOANNIS. VI. FILIVS.

QVI
EXACTA. INTER. PIETATIS. OFFICIA. ADOLESCENTIA
INGENII. ALACRITATEM. OSTENDENS
STVDIO. LINGVARVM. ET. BONARVM. ARTIVM. ET. LITTERARVM
NAVITER. OPERAM. VACAVIT.
MVSICIS. ERVDITVS. OMNEM. LAVDEM. SVPERGRESSVS. EST.
ÆRVMNOSA. ÆTATE. PRAETERITA
ET. PARENTE. LVSITANIAM. REDVCE
CONCORDIAE. PACIQVE. RESTITVTAM
BRASILIAE. PRIMVM. VICE. SACRA. ADMINISTRATOR.
ORDINE. POPVLO. QVE. VNIVERSO. PLAVDENTIBVS
REGIOQVE. DECRETO. ET. VOLVNTATE. ABSOLVTE. IMPERATOR. DATVS.
CONDITOR. INVICTVS. PERPETVVSQVE. LIBERTATIS. VINDEX
SALVTATVS. FVIT.
IOANNE. SEXTO. FVNCTO. DIEM. SVVM.
EX. EIVS. TESTAMENTO. LVSITANI. QVOQVE. REGNI
HERES. RENVNCIABATVR.
CLEMENTIA. NEC. NON. LEGIBVS. NOVIS
REMPVBLICAM. MODERARE. INCIPIENS
LVSITANIAE. CORONAM. IN. FILIAM. MARIAM. II. SPONTE. ABDICAVIT.
AT. CALAMITATIBVS. INTER. CIVES. MAGNISQVE. DISSIDIIS
A. FRATRE. MICHAELE. REGIAM. CERTANTE. POTESTATEM. SVSCITATIS
DIFFICILLIMORVM. TEMPORVM. IMMITI. VOLVNTATI. OBSEQVVTVS.
BRASILIENSIS. IMPERII. PVBLICIS. CVRATIONIBVS
PETRO. II. MINORI. FILIO. ETIAM. RELICTIS.
TITVLO. DVCIS. BRIGANTIAE. SIBI. SOLVM. RETENTO.
SINGVLARI. ANIMI. MAGNITVDINE
TVTANDI. ATQVE. FIRMANDI. CAVSSA
DOMINIVM. IVVENIS. REGINAE. FIL.
PORTVGALLIAM. REVERSVS. EST.
MVLTIS. POSTREMO. LABORIBVS
INGENTI. PRVDENTIA
MIRAQVE. CONSTANTIA
PERFVNCTVS.
IMMATVRE. PERIIT
ANNIS. ÆTAT. SVAE. XXXVI. NONDVM. EXACTIS
DOMINICAE. NATIVITATIS.
CIↃ. IↃCCC. XXX. IIII.

XXX.

MARIA. II. PETRI. IV. FILIA.

FERDINANDI. II. REGIS. VXSOR.
MATERFAMILIAS. DILIGENTISSIMA.
RELIGIONE. ET. IN. EGENOS. MISERICORDIA
MORIBVS. PARITER. ET. COPIA. VIRTVTVM. IN. EXEMPLVM. HABITA.
QVAE. DIFFICILLIMIS. TEMPORIBVS
OB. PATRIS. MAGNANIMITATEM. ET. ARMORVM. POTENTIAM
FIDEM. CIVIVMQVE. AVXILIA
AD. TRONVM. PORTVGALLIAE. ET. ALGARBIORVM. FIRMATA.
MAGNA. CLEMENTIAE. BENIGNITATIS. ATQVE. PRVDENTIAE
VSQVE. ADHVC. TRIBVENS. TESTIMONIA.
BONORVM. OMNIVM. REVERENTIAM. ET. STVDIVM
SPECIATIMQVE
D. N. PII. VIIII. MASTAII. FERRETTII. P. O. M.
QVOTIDIE. MAGIS. MAGISQVE. PROMERETVR.
IN. REBVS. ADVERSIS. INVICTISSIMA.
ARTIVM. HVMANARVM. LITTERARVM
SCIENTIARVMQVE. SOSPITATRIX.
NAVIGATIONIS. COMMERCIIQVE
ETHIOPIAE. ARABIAE. PERSIAE. ET. INDIAE. CVSTOS.
ET. DVM. EVROPA. QVASI. TOTA. INTIMIS. CONTENTIONIBVS
BELLORVMQVE. IMMANITATE. DILACERATVR.
IPSA. SIBI. SIMILIS. IN. SOLIO. REGNI. SVI
PATRIAE. SECVRITATEM. TVETVR. AC. VINDICAT

HAVE. MATRONA. AVGVSTA
BRAGANTINAE. DOMVS. INCLYTA. GLORIA.
DIVINO. FAVENTE. AVXILIO
MVLTIS. ANNIS. ET. FELICIBVS. IMPERA
QVOD. LVSITANO. POPVLO. BENEVERTAT.
DIV. RELIGIO. N. AB. TVIS. PERINLVSTRIBVS. DECESSORIBVS
TAM. MVNIFICE. AC. SPLENDIDE. EXALTATA
ANIMO. TE. DECERNAT. INTREPIDO
NOMEN. PROPVGNARE. CATHOLICVM

M. DCCC. L.

INDEX INSCRIPTIONVM

REGVM LVSITANORVM.

LIBRARY OF CONGRESS
0 020 585 536 1